

خانه‌ی قوام

قوام، هنگام عزیمت به مسکو برای مذاکره

Digitized by srujanika@gmail.com

در سمت راست قوام مظفر فیروز و سپهبد امیر احمدی دیده می شوند

قوام در ملاقات با هندرسون

حسین، تنها فرزند قوام‌السلطنه، بر بالین او

نمايه

- آدمیت، فریدون ۲۴، ۲۸
آذربایجان ۲۶۱
آذری، علی ۹۶، ۸۴
آرامش، احمد ۲۴۷
آزاد، سیف ۱۵۴
آشتیانی، محسن خان ۲۹
آغمحمدخان قاجار ۲۲
آقانجفی ۲۶
آلن، جرج ۲۱۳، ۲۱۹-۲۳، ۲۵۳، ۲۶۵
اسکندری، سلیمان میرزا ۶۳، ۱۴۵، ۱۴۹
اسکندری، عباس ۲۷۹
اسماعیل خان بهادر ۸۵
اسماعیل خان (ماژور) ۱۰۱
اسمیت، آرمیتاژ ۱۴۲
اسمیرنوف، آندره ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۶۳
اصفهانی، آیت الله ۲۴۸
اصفهانی، سید جمال ۴۹، ۲۹۷
اعتمادالسلطنه ۷۰، ۳۱، ۲۸
اعظام قدسی، حسن ۸۳
اعلم الدوله، خلیل الله خان ۵۰، ۵۱، ۵۲
افجهای، سید مهدی ۱۳۴
اقبال، علی ۲۴۷، ۲۹۶
اکبرخان ۱۵، ۱۸
اکبری، احمد ۱۵۸، ۱۷۱، ۱۵۹
اللهوردی ۸۰
اماکن، جمال ۲۰۶، ۳۰۶
اماکن، سید جمال (ظہیرالاسلام) ۱۰۴
الف
ابتهاج، ابوالحسن ۲۰۵، ۲۷۶
اتابک (هم نک، امین‌السلطان) ۴۴، ۷۰
اتابکی، تورج ۱۸
اتل، اروین ۱۶۳-۶۸، ۱۷۱، ۱۷۴
احسان‌الله خان، ۱۳۷، ۱۴۱
احمد شاه، ۱۰۳، ۸۸، ۸۵، ۱۱۱
احوال و آثار خوشبویان ۳۳
ارانی، تقی ۳۹
ارباب جمشید، ۶۴
اردبیلی، سید جلیل ۱۳۴
ارس ۲۵۵
ارسنجانی، حسن ۲۴۷، ۲۷۹، ۲۸۶، ۲۸۸
ارفع، حسن ۱۸۷، ۲۴۶، ۲۵۶
استالین، روزف ۷۱، ۱۹۵، ۱۹۳، ۱۳۰، ۱۹۶
۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۶، ۲۱۳، ۲۱۷، ۱۹۷، ۱۹۶
۲۱۴، ۲۱۹، ۲۲۷-۹، ۲۲۱، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۶
۲۲۷، ۲۲۸، ۲۳۸، ۲۴۰، ۲۴۸، ۲۵۸، ۲۶۱، ۲۶۲
۳۲۳
استاندارد اویل (شرکت) ۱۱۷، ۱۱۸
۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۵
اسدالله میرزا ۶۶
اسدی، سلمان ۲۷۹
اسفتندیاری، حسن ۱۵۴
اسکرین، کلارمونت ۲۲۴
اسکندری، سلیمان میرزا ۶۳
اسکندری، عباس ۲۷۹
اسماعیل خان بهادر ۸۵
اسماعیل خان (ماژور) ۱۰۱
اسمیت، آرمیتاژ ۱۴۲
اسمیرنوف، آندره ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۶۳
اصفهانی، آیت الله ۲۴۸
اصفهانی، سید جمال ۴۹، ۲۹۷
اعتمادالسلطنه ۷۰، ۳۱، ۲۸
اعظام قدسی، حسن ۸۳
اعلم الدوله، خلیل الله خان ۵۰، ۵۱، ۵۲
افجهای، سید مهدی ۱۳۴
اقبال، علی ۲۴۷، ۲۹۶
اکبرخان ۱۵، ۱۸
اکبری، احمد ۱۵۸، ۱۷۱، ۱۵۹
اللهوردی ۸۰
اماکن، جمال ۲۰۶، ۳۰۶
اماکن، سید جمال (ظہیرالاسلام) ۱۰۴

پ	پادگان، صادق ۲۶۲، ۲۶۱-۲۳۰
پارسا، علی اصغر ۳۱۱
پریدوکس، مهدی ۱۰۷، ۱۰۱، ۱۰۰
پسیان، کلنل محمد تقی خان ۹۳، ۸۷-۸۶
پهلوی، اشرف ۲۶۷، ۳۲۷
پهلوی، رضا شاه (رضاسخان) ۱۵، ۱۲، ۱۱۵
پهلوی، رضا شاه ۱۱۹، ۱۱۶، ۱۱۲، ۱۱۱، ۱۰۷، ۹۷، ۹۱
پامداد، مهدی ۴۱
بختیاری، ابوالقاسم خان ۲۵۵
بختیاری، جهانشاه خان ۲۵۵
بروجردی، آیت الله ۱۹۴، ۲۱۷، ۲۱۶
بریا، لاورنی ۱۹۴، ۱۹۵، ۲۲۷
بمقایی، مظفر ۲۹۵، ۲۹۲، ۲۴۷، ۲۰۹
ب	باخترا امروز ۲۹۸، ۲۹۷، ۲۹۶
بازشو (مسیو) ۳۲
باقرخان ۷۳، ۷۰، ۶۹
باقروف ۹۳۸-۹، ۲۲۷-۳۶، ۲۱۶، ۱۹۴
باختر ۲۶۴، ۲۶۳، ۲۶۱
بامداد، مهدی ۴۱
بختیاری، ابوالقاسم خان ۲۵۵
بختیاری، جهانشاه خان ۲۵۵
بروجردی، آیت الله ۱۹۴، ۲۱۷، ۲۱۶
بریا، لاورنی ۱۹۴، ۱۹۵، ۲۲۷
بمقایی، مظفر ۲۹۵، ۲۹۲، ۲۴۷، ۲۰۹

2

2

- خالو قربان ۱۴۹
خداوردی ۷۹

ت

- تاریخ رجال ایران ۴۱
 تاگور، رابین رانات ۱۰۸
 نایمز ۲۱۳، ۹۰
 ندین، محمد ۱۶۹
 تربیت، محمد علی خان ۶۷
 تروتسکی، لئون ۱۳۷
 ترومی هری ۲۱۳، ۲۱۲، ۲۱۱
 ترومی (دکترین) ۲۲۳، ۲۱۱
 تقیزاده، سید حسن ۱۵، ۱۵
 ۳۹، ۵۵، ۶۰، ۶۷، ۹۷، ۱۰۸
 نولی، فریدون ۳۲۸
 تیمورتاش (سردار معظم) ۱۱۶

5

- جاوید، سلام الله ۲۳۲، ۲۴۴، ۲۶۰، ۲۶۱ ۲۶۲

جهیه ۲۵۷

جهیه ملی ۲۷۶، ۲۸۱، ۲۸۴-۵، ۲۸۸ ۲۸۹

جهیه ۲۹۸، ۲۹۵، ۲۹۲، ۲۹۰، ۲۹۴ ۲۸۹

چکون، هنری ۲۱۲

جنگل ۸۱، ۱۳۷-۴۱، ۱۳۵، ۱۳۶

جهانباني، محمدحسين ميرزا ۸۲

جهانشاهلو افشار ۲۴۰، ۲۳۹

5

- چرچیل، وینترن ۷۱، ۱۶۴، ۱۷۸، ۱۸۶، ۱۸۹
۱۹۹، ۲۰۰، ۲۱۳

چوپان ۲۳۴

جواب سبق، آئت اللہ میر سید حسن ۳۱۰

جعفر بن سرگی

- خزعل (شیخ) ۱۵، ۱۰۳، ۱۰۲، ۱۴۵، ۱۰۳، ۱۰۲، ۱۴۸
- رضوی، احمد ۲۹۲
- رعد ۸۸، ۸۶
- رقابی، حیدر ۳۲۸
- رمضانی مقدم، محسن ۱۸
- روشنین، شودور ۷۱، ۱۲۲، ۱۲۰، ۱۳۵، ۱۳۵
- روزنامه خاطرات عین‌السلطنه ۴۱، ۳۴
- روزولت، فرانکلین ۷۱
- روزولت، کیم ۳۲۷
- روس ۲۵۳
- رهبر ۱۹۸
- ریس تروب، یواخیم ۱۶۶
- د
- دارالخلافه تهران ۳۲
- دالس، آلن ۳۲۷
- دالس، جان فوستر ۳۲۷
- دامش (دکتر) ۵۳
- دانشیان، غلامیحی ۳۰۴
- داور، علی‌اکبر ۱۴۹
- دیوا ۱۰۵
- درگاهی، محمدخان ۱۴۹
- دریفوس، لوئی ۱۷۳، ۱۸۳، ۱۸۷، ۱۹۱
- دشتی، علی ۲۰۶
- دکانوسف ۲۲۸
- دموکرات ایران ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۵۷
- دنیکین، آنتون ۱۲۹، ۱۳۱
- دوگل، شارل ۱۹۶
- دولو، اشرف‌الملوک ۸۸، ۹۸
- دهخدا، علی‌اکبر ۱۷
- دهقان، احمد ۳۰۴
- دهنوی، محمد ۹۵
- ذکایی، حمید ۱۹
- س
- سادچیکوف ۱۲۰، ۲۰۳، ۲۰۵-۸، ۲۰۳، ۲۱۳
- سادچیکوف ۱۲۰-۱۱، ۲۲۳، ۲۳۲، ۲۲۴، ۲۲۲، ۲۱۹، ۲۱۴
- سادچیکوف ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۵۸، ۲۵۹
- ساعد، محمد ۱۸۹، ۱۹۴، ۲۰۰
- ساعدالدوله ۹۷
- سالمی، حسن ۳۲۵، ۳۲۴
- سالور، قهرمان میرزا ۴۱، ۳۰، ۸۷
- سههدار تنکابنی ۵۴، ۵۵، ۵۵، ۶۵، ۶۶، ۶۹
- سههدار رشتی ۵۵
- سهالار، میرزا حسین خان ۲۱، ۲۶
- ر
- رادک، کارل ۲۰۱
- راسکولنیکف، فیودور ۱۰۵، ۱۲۹، ۱۳۷
- رأیت، ادوین ۲۱۳
- رمزمآرا، حاج علی ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۸۹-۹
- سهالار، میرزا حسین خان ۳۰۵، ۳۰۶

<p>ش</p> <p>شوریده، فصیح‌الملک ۴۱
شوستر، مورگان ۳۱، ۵۴، ۷۱، ۱۱۹
شوت، ۱۲۱، ۱۲۰
شوکت، پرویز ۱۸
شولته، برنارد ۱۵۴، ۱۶۲، ۱۷۰
شولنبرگ، فریدریش ورنر ۱۶۵-۸، ۱۶۷
شمیاتسکی ۱۴۸، ۱۵۰
شهاب‌الدوله ۱۱۱
شهری، جعفر ۲۴
شيخ‌الاسلام ۱۱۵، ۱۱۶
شیدا، سارا ۱۹
شيراغ، بالدور ۱۵۴
شيرازی، میرزا حسن ۳۵</p> <p>ص</p> <p>صادق، صادق (مستشار‌الدوله) ۱۵۸، ۱۵۷
صارم‌الدوله، اکبر‌میرزا ۸۶
صالح، اللہیار ۱۵، ۲۷۶، ۲۹۲
obia، ابوالحسن ۳۲۸
صدر، آیت‌الله ۳۰۹
صفاری، محمدعلی ۲۳۹
صفایی، ابراهیم ۳۱، ۴۲، ۸۳
صمصام‌السلطنه ۷۳، ۹۹
صنیع‌الدوله ۵۲</p> <p>ض</p> <p>ضرغام‌السلطنه ۷۳</p> <p>ط</p> <p>طاوس خانم ۳۱، ۳۲
طباطبائی، آیت‌الله، سید محمد ۵۰، ۶۴
طباطبائی، سید ضیاء ۷۵، ۸۶-۹۳، ۹۵
۱۰۰، ۱۰۲-۴، ۱۰۶، ۱۱۱، ۱۱۲
۱۱۴، ۱۱۶، ۱۷۶، ۲۰۷، ۲۰۹، ۲۴۶، ۲۷۶
طهماسبی، خلیل ۳۰۵، ۳۰۶، ۲۹۹</p> | <p>۲۷، ۲۸، ۳۳
ستارخان ۷۲، ۷۹، ۳۹
سردار اسعد بختیاری، علیقلی‌خان ۱۶
۵۴، ۵۵، ۶۹
سردار انتصار ۱۴۹، ۱۵۰
سردار سپه ۱۴۳
سردار محیی ۱۴۱، ۷۳
سعدالدوله، ۴۳
سفرنامه مکه ۴۴
سمیتقو، اسماعیل آقا ۱۴۵، ۹۷
سنجبی، کریم ۲۹۹، ۳۱۱
سهیلی، علی ۱۶، ۱۷۴-۶، ۱۶۵
سید محمد صادق ۲۸۶
سیف‌پور قاطمی، نصرالله ۲۰۹
سیف، ناصرالذاکرین ۴۰
سینکی، میرزا مجید‌الملک ۳۱
سینگلر (شرکت) ۱۲۹، ۱۲۸، ۱۲۷</p> <p>ش</p> <p>شاخت، همالuar ۱۵۴
شاهرخ، بهرام ۱۵۴
شایگان، علی ۲۹۲، ۲۹۹، ۳۱۱
شبستری، میرزا علی ۲۳۰، ۲۳۲
۲۶۰-۰۲
شرکت نفت ایران و انگلیس ۱۲۰، ۱۲۳
۳۱۶، ۲۲۲، ۱۲۴
شریدان، ژوزف ۱۸۵
شروعتمداری، آیت‌الله سید کاظم ۳۰۹
۳۱۰
شرف کاشانی، محمد‌مهدی ۶۵
شعاع‌السلطنه ۴۱
شقاقی، میرزا مهدی‌خان ۳۲
شوارتسکف، نورمن ۲۶۵، ۳۲۷
شورای متحده کارگران ۲۵۲</p> |
|--|--|

<p>فَرَخ، مُهَدِّى (مُعْتَصِمُ السُّلْطَنِ) ۳۲، ۳۳
۱۰۷، ۱۰۸-۱۰۹، ۱۰۱، ۸۶، ۵۳، ۴۰-۴۱، ۱۹۵، ۱۹۹، ۲۱۶
فَرَخِى ۱۰۸
فَرَقَهِى دُمُوكَرَات ۸۱
۲۱۷-۱۹، ۲۱۷-۳۵، ۲۲۹-۴۲۷، ۴۲۷-۴۲۸، ۴۲۸-۴۲۹
۴۲۹، ۴۲۸، ۴۲۷-۴۲۸، ۴۲۷-۴۲۸، ۴۲۷-۴۲۸، ۴۲۷-۴۲۸
فَرَمَانْفَرْمَا ۵۵
فَرُوتَن، فَرَهَاد ۱۹
فَرُوْغَى، مُحَمَّد عَلَى ۱۷۵، ۱۵۳، ۱۶۵
فَرَهَادْمِيرَزَا ۲۷
فَقِيهِي شِيرَازِي ۳۰۸
فَيْرُوز، مَظْفَر ۱۳۰، ۱۳۲، ۱۳۱، ۱۳۳
۲۰۸، ۲۰۵، ۲۰۴، ۲۰۹، ۲۰۸، ۲۰۵، ۲۰۴، ۲۰۵-۲۰۶، ۲۰۷-۲۰۸
فَيْرُوز، نَصْرَتُ الدُّولَة ۱۳۰، ۱۱۸
قَاسِى، أَبُو الْفَضْل ۳۲
قَاضِى مُحَمَّد ۲۶۴، ۲۶۱
قَدِيمَى (تِيمَسَار) ۱۵۸
قَرَهْكَزْلُو، حَسِين عَلَى (فَتْحُ السُّلْطَنِ) ۱۵۸
۱۵۹، ۱۷۱، ۱۶۷، ۱۶۶، ۱۶۱، ۱۶۰
قَرَهْكَزْلُو، حَسِين ۱۵۹
قَشْقَائِي، خَسْرَوْخَان ۲۵۶، ۲۵۵
قَشْقَائِي، مُحَمَّد حَسِين خَان ۲۵۵
قَشْقَائِي، نَاصِر خَان ۱۷۱، ۲۵۵، ۲۵۶
۳۲۵
قَنَاتْآبَادِي، شَمْس ۲۹۵، ۲۹۶
قَوَام، حَسِين ۱۸
قَوَامُ الدُّولَة آشْتِيَانِي، ۳۰، ۳۲
فَالِّگَار ۲۲۴
فَاطِمَى، حَسِين ۲۹۷، ۲۹۶، ۲۹۷، ۳۰۴، ۳۰۵
۳۱۰
فَتْحُ عَلَى شَاه ۱۳۹، ۲۹
فَخْرَآرَابِي، نَاصِر ۲۸۳
فَدَائِيَان اسْلَام ۳۱۱
فَرَت، كَنْت دُومُونْت ۲۵</p> | <p>ظ
ظَفَر ۲۵۷، ۱۹۸
ظَلَّ السُّلْطَان ۶۰، ۳۰</p> <p>ع
عَارِف ۱۰۸
عَبْد الرَّزَاق ۶۷
عَشْقَى، مِيرَزَادَه ۱۰۸
عَصْر جَدِيد ۱۶
عَلَاء السُّلْطَنِ ۵۴
عَلَاءُ الْمُلْك ۴۳
عَلَاء، مِيرَزَا حَسِين خَان ۱۲۰-۱۲۲، ۱۳۰
۲۱۴، ۲۰۹، ۲۰۸، ۲۰۵، ۲۰۴، ۲۰۲
۲۹۰، ۲۸۸، ۲۷۶، ۲۷۵، ۲۵۹، ۲۱۹
۲۹۲
عَلَم، أَسْدَالِه ۲۸۸، ۲۸۷
عَلَم، امِير شُوكَتُ الْمُلْك ۱۰۷، ۱۰۶، ۱۰۸
عَلَوي، سَيِّد أَبُو الْحَسَن ۴۲، ۴۳
عَلَى اُوف ۲۲۸
عَبَّاسِي، مِيرَزَا ۲۲
عَيْنُ الدُّولَة، عَبْدُ الْمُجِيد مِيرَزَا ۴۱، ۴۰، ۴۹، ۴۸، ۴۷، ۴۳، ۴۲
۲۹۷، ۵۲، ۵۱، ۴۹
غَنِي، قَاسِم ۱۸</p> <p>ف
فَالِّگَار ۲۲۴
فَاطِمَى، حَسِين ۲۹۷، ۲۹۶، ۲۹۷، ۳۰۴، ۳۰۵
۳۱۰
فَتْحُ عَلَى شَاه ۱۳۹، ۲۹
فَخْرَآرَابِي، نَاصِر ۲۸۳
فَدَائِيَان اسْلَام ۳۱۱
فَرَت، كَنْت دُومُونْت ۲۵</p> <p>ک
کَابُوئِسْكَى، رِيزَارْد ۹
کَاشَانِي، آپَتُ اللَّه ۶۸، ۷۳، ۲۵۳</p> |
|---|---|

- گ**
- گانوک ۱۴۲، ۱۴۱
 - گاسپاریان، موسی ۱۷۰
 - گروپ (کلتل) ۱۰۲
 - گرومیگو، آندره ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۱۳
 - گری، ادوارد (کلتل) ۱۱۲، ۱۱۱، ۷۷
 - گلپایگانی، محمد ۳۲
 - گوبینو، کنت ۲۳
 - گورنا ۱۵۴
 - گورینگ، هرمان ۱۵۴
- ل**
- لامارتین، آلفونس ۱۰۸
 - لامیجی، سید عبدالکریم ۳۲
 - لطفی، عبدالعلی ۳۰۴
 - لنین، ولادیمیر ایلیچ ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۳۰، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۴۲، ۲۲۵، ۲۲۷، ۲۲۸
 - لورین، سر پرسی ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۴۸
 - لومر (مسیو) ۲۶
 - لیاخوف ۲۹۶
- م**
- مارشال، جرج ۲۲۲، ۲۱۱
 - مارشال (طرح) ۲۱۱
 - ماکیاول، نیکلو ۱۹۷
 - مالون ۷۸
 - مایر، فرانس ۱۶۹-۷۱، ۱۵۹، ۱۵۴
 - منیم السلطنه ۶۱، ۶۰
 - مجدالاسلام کرمانی ۴۹
 - مجدالملک، میرزا تقی خان ۴۶
 - محثسم السلطنه ۵۲
 - محمد حسن میرزا (ولیعهد) ۱۴۷، ۱۰۲
- ۱۲۹۹، ۱۲۹۲-۹۵، ۱۲۸۸-۹۰، ۱۲۸۱-۸۵
- ۳۱۵، ۳۰۳، ۳۰۵-۰۸، ۳۱۰-۱۲
- ۳۲۸، ۳۲۴-۲۶، ۳۲۳، ۳۱۸
- کاشانی، سید مصطفی ۳۲۵
- کاشانی (رئیس بانک ملی) ۱۶۹
- کاشف السلطنه ۱۸
- کاظم زاده ایرانشهر، حسین ۱۰۲
- کاظمی، باقر ۱۷۰، ۱۸۰، ۳۱۱
- کاظمی، اسلام ۳۲۸
- کافتارادزه، سرگئی ۱۹۴
- کامبخش، عبدالقصد ۲۳۵، ۲۳۴
- کامنوف، لئو ۲۰۱
- کاناریس، ویلهلم ۱۵۵
- کانت، امانوئل ۱۷
- کاو، ۱۰۸
- کرزن (لرد) ۱۰۴، ۱۰۳، ۹۱، ۲۲
- ۱۴۳، ۱۳۵، ۱۳۱، ۱۲۱
- کرمانی، میرزا رضا ۳۸، ۳۷
- کرمانی، نظامالاسلام ۲۸
- کرونین، استفانی ۱۰۴، ۸۲
- کریم خان زند ۲۹
- کسری، احمد ۵۲، ۳۹، ۳۵
- کشور ۲۵۵
- کلالی، امیر تیمور ۹۵، ۹۶، ۲۰۹
- کمال الملک ۱۸۷
- کمال (سپهبد) ۳۰۳
- کمرهای، آیت الله حاج میرزا ۳۰۸
- کمیته‌ی مجازات ۱۶
- کن، جرج ۲۰۱، ۲۱۳
- کوهان، محمد صادق (سرگئر) ۱۵۹
- ۲۹۲، ۱۶۰
- کوچک خان ۷۸، ۹۷، ۱۳۰، ۱۳۳-۳۵
- ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۱، ۱۴۳، ۱۴۲
- ۲۲۶، ۲۲۷
- ۲۶۳، ۲۲۸

- ملکی، خلیل ۳۹
منتصرالسلطان ۶۳
نصر، علی ۲۸۳، ۲۷۶، ۲۷۵، ۱۶۴-۵
منوچهری (تیمسار آریانا) ۱۶۹
مورخ الدوله سپهر ۲۷۹، ۱۶۱، ۱۶۰
مولوتوف، ویچلاو ۱۹۴-۹۹، ۱۳۰
مهاجرن، ناصر ۱۹
مهربان، اردشیر ۷۱
میدلتون، جرج ۲۹۱، ۲۸۸، ۲۷۳-۷۵
میراشرافی، سید مهدی ۳۱۱
میرزا ابراهیم خان (معتمدالسلطنه) ۳۱، ۳۰
میرزا اسدالله خان ۶۷
میرزا تقی خان (قوام الدوله)، ۲۹
میرهادی، سعید ۱۸
میکده، میرزا سلیمان خان ۷۲
میلانی (حجت الاسلام) ۳۱۱، ۳۰۹
میلیپر، آرتور ۱۴۵، ۱۲۷
مؤتمن‌السلطنه ۳۱۴، ۷۹، ۹۸
- ن
نادرشاه افشار ۲۹
ناصرالدین شاه، ۴۱، ۳۷، ۳۳، ۳۰، ۲۹، ۲۹
نیزه‌السلطنه (کلتل) ۹۸، ۹۵، ۹۴، ۹۳
نریمان، محمود ۳۱۱
نریمان خان قوام‌السلطنه ۴۴
نصر، ولی‌الله خان ۳۲
نصرالسلطنه ۱۳۴
نظام‌السلطنه مافق ۳۰۵
نواب، حسین قلی خان ۵۵
نواب صفوی، سید مجتبی ۳۱۱، ۲۸۳
نوبخت، حبیب‌الله ۱۵۹، ۱۷۰، ۱۷۱
نوبخت، حبیب‌الله ۱۷۲
- ۱۵۰
محمدعلی شاه، ۱۸۸، ۶۳، ۵۷، ۵۴، ۵۱
۲۹۶
محمدعلی میرزا ۲۷۰، ۷۰، ۵۲، ۴۱، ۴۰
مخبرالسلطنه هدایت، ۵۳، ۵۲، ۱۶
مدرس، آیت‌الله سید حسن ۱۵۳، ۱۴۷
مدیوانی، بودو ۱۳۶، ۱۳۵
مستشار‌الدوله صادق ۵۵
مستوفی‌الممالک، میرزا یوسف‌خان ۲۲
۱۴۷، ۸۴، ۷۵، ۷۲، ۶۶، ۴۰
مستوفی، عبدالله ۹۶، ۴۰
سعود، محمد ۲۶۶
شار، علی (مشارالملک) ۱۰۴، ۱۰۳
۱۳۵، ۱۵۰، ۱۲۵
مشیر‌الدوله ۱۴۵، ۵۲، ۲۱
مشیرالملک ۵۲
مصطفی، محمد ۱۴۵، ۱۱۹، ۸۶، ۶۸، ۱۰
۱۴۹، ۲۸۴، ۲۸۰-۸۲، ۲۷۸، ۲۷۲-۶
۲۹۶-۶، ۲۹۲، ۲۹۰، ۲۸۹، ۲۸۷، ۲۸۵
۳۲۱، ۳۱۲-۱۸، ۳۰۱-۱۰، ۲۹۹، ۲۹۸
۳۲۲-۲۷
مظفرالدین شاه قاجار ۴۶، ۴۱، ۴۰، ۳۸
۷۰، ۵۲، ۴۷، ۴۵
معاضد‌السلطنه پیرنیا ۶۶
معتمد‌السلطنه، ابراهیم خان ۵۳، ۳۲، ۳۱
۲۹۶، ۲۸۶
معظمی، عبدالله ۳۱۱، ۲۹۴، ۲۹۲
مفرح، محمدعلی ۱۷۰، ۱۶۹
مکی، حسین ۲۹۲، ۲۷۶، ۲۴۷، ۸۷
۲۹۶، ۲۹۵
ملک‌المتكلمين ۲۹۷، ۴۹
ملک، حسین ۳۲۸
ملک‌زاده اسماعیلی ۳۱۰
ملک‌زاده، مهدی ۱۰۱، ۹۵

ن نورمن، هرمان ۹۰۶، ۱۰۰، ۹۲، ۸۰، ۹۲، ۱۰۴، ۱۰۰، ۹۲، ۱۴۲، ۱۲۰ نوری، شیخ علی ۳۲ نوز (میرو) ۴۳ نیک بی، اعزاز ۲۷۵ نیویورک تایمز ۲۱۳	نورمن، هرمان ۹۰۶، ۱۰۰، ۹۲، ۸۰، ۹۲، ۱۰۴، ۱۰۰، ۹۲، ۱۴۲، ۱۲۰ نوری، شیخ علی ۳۲ نوز (میرو) ۴۳ نیک بی، اعزاز ۲۷۵ نیویورک تایمز ۲۱۳
ه هاندیش، اورل ۲۱۳ هندرسون، لوئی ۲۱۳، ۲۷۳-۵، ۲۸۸، ۳۲۵، ۲۹۱ هندرسون (طرح) ۳۱۶ هیتلر، آدولف ۱۵۴ هیس، الگار ۲۱۳	هاندیش، اورل ۲۱۳ هندرسون، لوئی ۲۱۳، ۲۷۳-۵، ۲۸۸، ۳۲۵، ۲۹۱ هندرسون (طرح) ۳۱۶ هیتلر، آدولف ۱۵۴ هیس، الگار ۲۱۳
و واعظ، شیخ محمد ۲۹۷، ۴۹ وثوق الدوله ۱۶، ۱۸، ۳۱، ۲۹، ۱۸، ۳۱، ۴۹، ۵۵ یزدان پناه، مرتضی (تیمسار) ۱۵۸، ۲۹۲ یعین الدوله ۱۰۳ یوسفی، امانوئل ۱۸	واعظ، شیخ محمد ۲۹۷، ۴۹ وثوق الدوله ۱۶، ۱۸، ۳۱، ۴۹، ۵۵ یزدان پناه، مرتضی (تیمسار) ۱۵۸، ۲۹۲ یعین الدوله ۱۰۳ یوسفی، امانوئل ۱۸

نگاهی از درون

گفتگو با مرح جسدواری

عبد شود

شمسکو - شیراز - ایران

نگاهی از درون
گفتگو با مرح جسدواری

منسر می نمود

نگاهی از درون به
جنبش چپ ایران
گفتگو با محسن رضوانی

عبد شود

در آستانه‌ی دومین سالگرد کودتا، هنگامی که دیگر بازیگران صحنه در زندان زرهی، در گوشی پامنار و در مهاجرت مسکو به فرصت‌های از دست رفته می‌اندیشیدند، احمد قوام در تیرماه ۱۳۴۴ در تهران دیده از جهان فروبست. گویی مقدر چنین بود که تیرماه، این بار نیز برای او، ماه ناکامی‌ها و شکست، ماه نبردی نافرجام باقی بماند. سه سال پیش از آن، دربار و حزب توده و آیت‌الله کاشانی و جبهه‌ی ملی، طی تشریفاتی دامنه‌دار که بزرگداشت قیامی تاریخی نام می‌گرفت، در موجی از افترا و اتهام، نامش را به زشتی آلودند. تشریفاتی که طی آن، قوام زیر آوار هولناک سی تیر مدفون شد.

با مرگ او، ایران سیاستمداری را از دست می‌داد که تدبیر و درایتش، در آمیزه‌ای با جسارت و بی‌باکی، نمونه و همانند نداشت؛ و این همه شاید تجلی خود را بیش از هر چیز، در این نکته باز یافته باشد که او را همواره استاد مسلم رویارویی با دشواری‌های خطیری می‌دانستند که کسی را یارای چیرگی بر آنها نبود. واقعیتی که سر سخت‌ترین دشمنانش نیز توانایی نفی آن را نیافتند.

مظفر بقایی که در آستانه‌ی انقلاب بهمن ۱۳۵۷، پس از سال‌ها، به خواست شاه برای چاره‌جویی جهت رویارویی با بحرانی که جریان داشت به دربار رفته بود، با اشاره به رخسار زرد و چشمان بی‌فروغ او می‌گوید: «شاه گفت: خوب به نظر شما کی می‌تواند این اوضاع را در دست بگیرد؟ گفتم یک کسی که قدرت قوام‌السلطنه را داشته باشد، این جا تنها جایی بود که چشم‌های شاه برق زد. این کلمه تکانش داد. خوش آمدن و بد آمدنش را نمی‌توانم بگویم، ولی تکانش داد.»

